

Raad van State
Conseil d'État
Staatsrat

**VERGELIJKEND EXAMEN VOOR ADJUNCT-
AUDITEUR BIJ DE RAAD VAN STATE (N)**
(2027)

Wat is de Raad van State en waarom aan het vergelijkend examen deelnemen	Op de driesprong van de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht zijn de belangrijkste bevoegdheden van de Raad van State het schorsen en vernietigen van administratieve rechtshandelingen, het optreden als cassatierechter in beroepen tegen de uitspraken van de lagere administratieve rechtscolleges en het geven van juridische adviezen aan de regeringen en parlementen op wetgevend en reglementair gebied. Het zijn de auditeurs die als magistraten in volle onafhankelijkheid als eerste de dossiers onderzoeken en aldus mee waken over de rechtsstaat. In een rechtssysteem waar de uitvoerende macht het voortouw neemt bij de uitwerking van regels, vormt de Raad van State, met zijn unieke rol van zowel waakhond als raadgever van de overheid, aldus de juridische spil van het maatschappelijke debat. Als auditeur krijg je de kans om dit debat mee vorm te geven in een intellectueel stimulerend kader, met een competitieve verloning en mogelijkheden tot telewerk. Ook bestaan er buitenlandse stages, interne mobiliteit of promoties en een mooi <i>track record</i> van externe doorgroeimogelijkheden. Zie verder de fiche “De functie van auditeur bij de Raad van State”. Wil je als magistraat publiekrechtelijke dossiers onderzoeken, hierover verslag uitbrengen en advies geven tijdens een openbare terechtzitting? Denk je het recht te kunnen verbeteren door verslagen te formuleren over juridische gebreken in regelgevende ontwerpen en dit toe te lichten in een zitting wetgeving? Kan je structuur brengen in de huidige stand van de wetgeving met je flair voor documentatie, coördinatie en codificatie? Dan is het vergelijkend examen voor auditeur bij de Raad van State jouw volgende uitdaging!
Algemeen kader	De Raad van State organiseert dit vergelijkend examen zelf. De examencommissie bestaat uit vijf personen: twee staatsraden, twee auditeurs en een externe persoon.

	Dit examen wordt al naargelang de behoeften van de Raad van State ingericht. Wie voor het vergelijkend examen slaagt, kan meteen worden benoemd als adjunct-auditeur, zonder omweg via een andere beoordelings- of adviserende instantie. De examenuitslag (wervingsreserve) blijft drie jaar geldig. Er zullen op korte termijn enkele adjunct-auditeurs worden benoemd. Dit examen geeft tegelijk toegang tot het ambt van adjunct-referendaris. Momenteel is er geen betrekking van adjunct-referendaris vacant.
Wie	Je hebt een diploma van doctor, licentiaat of master in de rechten, bent Belg en minstens 27 jaar en beschikt over drie jaar nuttige juridische beroepservaring na het behalen van je diploma. Je voldoet aan deze voorwaarden op de uiterste inschrijvingsdatum van het vergelijkend examen. Je hebt een goede kennis van het grondwettelijk en bestuursrecht; ook kennis van en ervaring in andere rechtstakken is een plus. Je kan analytisch en planmatig te werk gaan. Belangrijke kwaliteiten zijn ook zelfstandigheid, flexibiliteit, collegialiteit en organisatietalent. Het gezochte profiel en de inhoud van de functie is verder toegelicht in de fiche “De functie van auditeur bij de Raad van State”.
Hoe en wanneer inschrijven	Schrijf je ofwel via e-mail aan het e-mailadres inschrijvenexamenauditeur@raadvst-consetat.be ofwel via een ter post aangetekende brief gericht aan de Eerste Voorzitter van de Raad van State, p/a Raad van State, Dienst P&O, Wetenschapsstraat 33, 1040 BRUSSEL, in voor het vergelijkend examen over bestuurs- en grondwettelijk recht waarin je zowel schriftelijk als mondeling kan excelleren. De uiterste inschrijvingsdatum is <u>vrijdag 4 december 2026</u>. Bekijk zeker ook het wervingsbericht en de bijkomende informatie op onze website http://www.raadvanstate.be. Mis ook niet de infosessie op dinsdag 17 november 2026. Schrijf je in via infosessie@raadvst-consetat.be. Zullen o.m. aan bod komen: de taken en werking van de Raad van State en inzonderheid van het Auditoraat en het

	Coördinatiebureau, het statuut van de magistraten bij de Raad van State (carrière, wedde, vakantieregeling, telewerk, enz.) en het vergelijkend examen zelf. Mocht de datum van de infosessie worden gewijzigd dan zal de nieuwe datum worden gepubliceerd op de website van de Raad van State: http://www.raadvanstate.be en per e-mail worden meegedeeld aan de belangstellenden die zich bij voormeld e-mailadres hebben geregistreerd.
Examen - Wanneer en vorm	Het vergelijkend examen omvat een schriftelijke en een mondelinge proef, die allebei uit drie onderdelen bestaan. Voorlopig is de <u>schriftelijke proef</u> gepland op zaterdag <u>23 januari 2027</u>. Het wordt op pc gemaakt. Deze wordt ter beschikking gesteld. Het examen wordt vervolgens anoniem verbeterd door elk jurylid afzonderlijk. Daarna volgt een deliberatie. De schriftelijke proef telt mee voor 100 punten. Wanneer je ten minste 50/100 behaalt, mag je deelnemen aan de mondelinge proef. De <u>mondelinge proef</u> staat op 50 punten. Om te slagen moet je ook hier de helft van de punten behalen. Tussen beide proeven wordt een periode van enkele weken gelaten zodat de kandidaten zich kunnen voorbereiden. De datum van de mondelinge proef wordt tijdig meegedeeld aan de kandidaten die slaagden voor de schriftelijke proef. De <u>mondelinge proef</u> is voorlopig gepland op donderdag <u>25 maart 2027</u>. Wanneer je voor beide proeven samen ten minste 90/150 behaalt, ben je geslaagd voor het vergelijkend examen. De geslaagden worden op basis van hun rangschikking aangesproken zodra een functie vacant is.
Schriftelijke proef: onderdeel “verslag bestuursrechtspraak”	Dit onderdeel staat op 40 punten. Je schrijft een auditeursverslag over een beroep tot nietigverklaring. Dit is een werkelijk dossier. Het verslag bevat een uiteenzetting van de relevante feiten, een synthese en vervolgens een analyse van de excepties en de middelen, en een voorstel tot oplossing (nietigverklaring, verwerping van het beroep, prejudiciële vraag, ...). Je krijgt hiervoor 4 uur.
Schriftelijke proef: onderdeel “verslag wetgeving”	Dit onderdeel staat op 40 punten. Je schrijft een verslag over een voorontwerp van wet, decreet of ordonnantie of over een ontwerp van besluit.

	De bedoeling is dat je de ontworpen tekst kritisch onderzoekt in het licht van de internationale en supranationale rechtsnormen (vooral het recht van de Europese Unie en van het EVRM) en van het intern recht (Grondwet, bevoegdheidsverdeling, delegaties, enz.). In bijkomende orde kan je de ontworpen tekst ook op wetgevingstechnisch en vormelijk vlak onderzoeken. Voor dit onderdeel samen met het onderdeel “bespreking arrest bestuursrechtspraak” krijg je in totaal 4 uur.
Schriftelijke proef: onderdeel “bespreking arrest bestuursrechtspraak”	Dit onderdeel staat op 20 punten. Je bespreekt een arrest van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De bedoeling is dat je de wezenlijke elementen van het arrest toelicht en in de rechtspraak situeert, alsook uitlegt waarom je al dan niet met het arrest kan instemmen. Voor dit onderdeel samen met het onderdeel “verslag wetgeving” krijg je in totaal 4 uur.
Beschikbare documentatie tijdens de schriftelijke proef	Een publiekrechtelijk wetboek wordt digitaal ter beschikking gesteld aan elke kandidaat. Indien nodig wordt bij de examenopgave aanvullende documentatie gevoegd.
Mondelinge proef: onderdeel “kritische uiteenzetting over een publiekrechtelijk onderwerp”	Je geeft een kritische uiteenzetting van tien minuten over een publiekrechtelijk onderwerp, te kiezen uit een lijst met thema’s die vooraf wordt meegedeeld. Deze lijst wordt regelmatig aangepast. Enkele voorbeelden van dergelijke thema’s die in recente lijsten werden opgenomen zijn: - Implementeren van Europees Unie-recht in het interne recht - Het onderscheid tussen administratieve sancties en strafsancities en de gevolgen van dat onderscheid - Een socialezekerheidsbijdrage is (g)een belasting - De exceptie van onwettigheid in het bestuursrecht - Inwerkingtreding en temporele functie van de normen - Gezag van gewijsde van de arresten van de Raad van State - Rechtsherstel door de Raad van State - Is er een hiërarchie van grondrechten? - Prejudiciële vragen bij het Grondwettelijk Hof en het Hof van Justitie van de Europese Unie, prejudicieel advies bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens: teveel keuze? - Redelijke termijn in het bestuurrecht - Toegang tot de rechter

	- Alternatieve conflictoplossing in het bestuursrecht: is bemiddeling bij de Raad van State nuttig? - Beginselen van behoorlijk burgerschap - Het georganiseerd administratief beroep - Onderscheid tussen het optreden van de Raad van State als annulatie- en cassatierechter - Standstill-effect van de sociaal-economische grondrechten in beweging? - Gewapend bestuur - Conflicten van attributie - Hebben rechters teveel macht? - Zij er nog middelen van openbare orde in de rechtspraak van de Raad van State? - Is het nog nuttig de vereiste van het actueel belang te handhaven? - De algemeenbelangactie in de rechtspraak - Hoe absoluut zijn het exclusiviteitsbeginsel en het verticaliteitsbeginsel in de bevoegdheidsverdeling nog? - Non bis in idem in het bestuursrecht - Verhogen de defederalisering en specialisatie van administratieve rechtbanken en rechtsbescherming? - Moet de mogelijkheid van een belangenafweging in de schorsingsprocedure worden uitgebreid naar de annulatieprocedure? - Is de transparantieplicht een beginsel van behoorlijk bestuur? - Volle rechtsmacht bij de Raad van State - Handhaving van rechtsgevolgen na vernietigingsarresten: op gespannen voet met een kwaliteitsvolle rechtsbescherming? - Naar een recht op de formele wetgever? - Is er in de Belgische rechtsorde ruimte voor de autonome toepassing van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie?
Mondelinge proef: onderdeel “advies over een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid”	Je krijgt 30 minuten voorbereidingstijd om een advies te geven, zoals een auditor doet, over een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid . Het is niet de bedoeling de feiten of argumenten van de verzoekende partij naar voren te brengen, maar wel dat je uiteenzet in hoeverre is voldaan aan de voorwaarden voor een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid. Ook wanneer je zou adviseren te verwerpen op de uiterst dringende noodzakelijkheid, wordt verwacht dat je standpunt inneemt over de ontvankelijkheid en de middelen.
Mondelinge proef:	Er kunnen door de juryleden vragen worden gesteld over het gekozen thema, over het advies over de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, alsook over de

vragen van de juryleden	schriftelijke proef en over fundamentele problemen van het staats- en bestuursrecht, hierin begrepen de relevante aspecten van het EU-recht en het recht inzake de rechten van de mens.
Werkwijze - Verwachtingen jury	• Omdat de toegemeten tijd beperkt is, is een <u>efficiënt timemanagement tijdens het examen absoluut nodig</u>. • Werkwijze schriftelijke proef: onderdeel “<u>verslag bestuursrechtspraak</u>” Je krijgt een reëel dossier bestuursrechtspraak ter beschikking dat bestaat uit volgende documenten: - verzoekschrift, met in bijlage de bestreden beslissing en eventueel de andere stukken bij het verzoekschrift; - memorie van antwoord en het administratief dossier; - memorie van wederantwoord en eventueel de nieuwe stukken daarbij; - tussenkomst en de eventuele stukken daarbij; - stukken der rechtspleging. Eventueel worden nog andere relevante documenten toegevoegd. Er wordt verwacht dat je een auditoraatsverslag opmaakt waarin je in ieder geval de feiten van de zaak uiteenzet, de excepties, de middelen en het verweer samenvat en de rechtsmacht van de Raad van State, de ontvankelijkheid en de gegrondheid van het beroep onderzoekt. De samenvatting van de feiten, excepties, middelen en het verweer mag beknopt zijn. Essentieel is je analyse van de rechtsmacht van de Raad van State, de ontvankelijkheid en de gegrondheid van het beroep. Indien je meent dat de Raad van State geen rechtsmacht heeft of dat het beroep niet ontvankelijk is, dien je voor het examen subsidiair ook de gegrondheid van het annulatieberoep te bespreken. • Werkwijze schriftelijke proef: onderdeel “<u>verslag wetgeving</u>” Je krijgt een voorontwerp van wet, decreet of ordonnantie of een ontwerp van besluit voorgelegd en je schrijft een auditoraatsverslag met een kritische beoordeling, vooral van

	de inhoud (eerbiediging van internationale en supranationale regels zoals EU-recht en EVRM, van grondwettelijke en bevoegdheidsregels, delegaties, enz.), daarvan. Er wordt verwacht dat je ingaat op alle onderdelen van de ontwerptekst en de problemen situeert en analyseert. Je onderzoekt in elk geval: - de bevoegdheid van de steller van de handeling; - de rechtsgrond; - de overeenstemming met de grondrechten; - andere aspecten van overeenstemming met hogere rechtsnormen. Je concentreert je daarbij op de essentie. Je verliest je best niet in al te uitvoerige en gedetailleerde beschouwingen. Ook wanneer je voor één van deze aspecten tot een fundamenteel juridisch bezwaar besluit, onderzoek je nog steeds de overige aspecten. Daarnaast kan je bijkomend ook opmerkingen formuleren over wetgevingstechnische of andere vormelijke aspecten. • Werkwijze schriftelijke proef: onderdeel “<u>bespreking arrest bestuursrechtspraak</u>” Je krijgt een arrest bestuursrechtspraak voorgelegd. Eventueel worden als documentatie één of meer andere arresten bijgevoegd. In dat arrest kunnen problemen vervat zijn met betrekking tot de rechtsmacht van de Raad van State, de ontvankelijkheidsvereisten en de gegrondheid van de ingeroepen middelen. Er wordt van je verwacht dat je de wezenlijke elementen van het arrest toelicht, het situeert in het geheel van de rechtspraak, en de redenen opgeeft waarom je er al dan niet mee instemt. Het is niet de bedoeling dat je het arrest enkel samenvat.
--	--

Hoe zich voorbereiden - Infosessie	Uiteraard heeft elke kandidaat zijn eigen werkwijze om zich voor te bereiden. Kom zeker naar de infosessie op dinsdag 17 november 2026. Schrijf je in via: infosessie@raadvst-consetat.be. Het herlezen van een handboek staats- en bestuursrecht is ongetwijfeld nuttig evenals het consulteren van algemene informatie op de website van de Raad van State onder meer over de rol van de afdeling bestuursrechtspraak en de afdeling wetgeving, de procedures en de wetgevingstechniek. Ook het lezen van recente arresten en adviezen op de website van de Raad van State of in juridische tijdschriften zoals het Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht of het Tijdschrift voor Wetgeving is zeer nuttig. Je kan je ook voorbereiden op het examen door op de infosessie of op de griffie bestuursrechtspraak van de Raad van State enkele dossiers bestuursrechtspraak of wetgeving te komen inzien. Op eenvoudig verzoek aan inlichtingenexamenauditeur@raadvst-consetat.be en na ondertekening van een vertrouwelijkheidsclausule ontvangt de door de examencommissie <u>toegelaten</u> kandidaat digitaal ook: 1° een <u>voorbeeld van een vorig examen (schriftelijke proef)</u> en 2° enkele <u>voorbeelden van verslagen bestuursrechtspraak en wetgeving</u>.
Verdere inlichtingen	• inlichtingenexamenauditeur@raadvst-consetat.be • Fiche “De functie van de auditeur bij de Raad van State”
Nog vragen?	Met vragen kan je terecht bij de volgende auditeurs: Luc Vermeire: lvm@raadvst-consetat.be Meer specifiek voor de afdeling bestuursrechtspraak: Ann Eylenbosch: aeey@raadvst-consetat.be Marijke Sterck: mst@raadvst-consetat.be Alexander Van Steenberge: avs@raadvst-consetat.be Lise Vandenhende: lvn@raadvst-consetat.be Lennard Michaux: lmc@raadvst-consetat.be

	Daniël Plas: <u>dpl@raadvst-consetat.be</u> Anke Meskens: <u>ams@raadvst-consetat.be</u> Samuel Mens: <u>smn@raadvst-consetat.be</u> Evelien De Taeye: <u>edt@raadvst-consetat.be</u> Christiaan Lesaffer: <u>cle@raadvst-consetat.be</u> Nino Vermeire: <u>nvr@raadvst-consetat.be</u> Fien De Corte: <u>fdc@raadvst-consetat.be</u> Meer specifiek voor de afdeling wetgeving: Kristine Bams: <u>kba@raadvst-consetat.be</u> Lennart Nijs: <u>lni@raadvst-consetat.be</u> Ronald Van Crombrugge: <u>rvr@raadvst-consetat.be</u> Peter Schollen: <u>psc@raadvst-consetat.be</u> Tina Coen: <u>tcn@raadvst-consetat.be</u> Allan Magerotte: <u>amg@raadvst-consetat.be</u> Sander Meert: <u>smr@raadvst-consetat.be</u> Laurens Lavrysen: <u>lla@raadvst-consetat.be</u> Pieter Van Cleynenbreugel: <u>pvc@raadvst-consetat.be</u> Ben Claes: <u>bcl@raadvst-consetat.be</u> Aarzel niet om contact op te nemen!
--	--

06.10.2026